

VAD PETRUS EGENTLIGEN SÅG PÅ BERGET

Predikan, Korskyrkan, Borås, 16 augusti 2009, Micael Nilsson

TEXTLÄSNING

Idag vill jag stanna inför bibeltext som jag redan läst två söndagar i rad. Det har att göra med en viktig upplevelse jag hade i samband med en bönestund inför den här berättelsen för några veckor sedan, men mest av allt för att det alltid har varit viktig text för kyrkan att återvända till, för självprovning och avstämning, inte minst i brytningstider, **Matt 17:1-8**:

”Sex dagar senare tog Jesus med sig Petrus, Jakob och hans bror Johannes och gick med dem upp på ett högt berg, där de var ensamma. Där förvandlades han inför dem: hans ansikte lyste som solen, och hans kläder blev vita som ljuset. Och de såg Mose och Elia stå och samtala med honom. Då sade Petrus till Jesus: ”Herre, det är bra att vi är med. Om du vill skall jag göra tre hyddor här, en för dig, en för Mose och en för Elia.” Medan han ännu talade sänkte sig ett lysande moln över dem, och ur molnet kom en röst som sade: ”Detta är min älskade son, han är min utvalde. Lyssna till honom.” När lärjungarna hörde detta kastade de sig ner med ansiktet mot marken och greps av stor skräck. Jesus gick fram och rörde vid dem och sade: ”Stig upp och var inte rädda.” De lyfte blicken, och då såg de ingen utom Jesus.”

Låt oss fundera omkring först vad som inte hände den här dagen, men som kunde ha hänt, och som dessutom händer då och då i våra liv. Petrus, Jakob och Johannes följde med Jesus upp på ett högt berg. Där förvandlas Jesus inför deras ansikten och de hör Gud tala: - Detta är min utvalde. Lyssna på honom. Petrus hade pratat på om sådant han inte förstod. Nu tystnar han. Nu lyssnar han. Så lyfter han blicken, sakta, kanske tvekande. Och vad ser han då? Jag ska snart komma till det, men låt mig först säga något om det som inte skedde den här dagen, men som kunde ha skett, och som ofta sker:

PETRUS KUNDE HA LYFT BLICKEN OCH SETT... INGEN ALLS

Som om allt hade varit en andlig hägring. Först denna starka upplevelse, med syner och ord från Gud, och sedan... ingenting. Vilken ensamhet hade det inte varit för Petrus, Jakob och Johannes att behöva gå ner från berget den här dagen utan Jesus?

Nedanför berget väntade en demonbesatt man, en stackars människa som förlorat sin andliga frihet. Nu skulle de vara tvungna att möta denna ondska och detta mörker utan Jesus. Där fanns fariséer och motståndare, med sina svåra och snärjande frågor. Frågor de nu skulle ställas inför utan Jesus.

Det händer att människor går upp på berget med Jesus, men kommer ner från berget utan Jesus. En kvinna berättade om sin ungdoms tro. En tro hon nu hade lämnat. – Det där med Gud, sa hon, det var som en förälskelse som kom av sig.

Jag mötte en annan kvinna. Jag arbetade då på ett snabbköp.– Jag känner igen dig sa hon. Jag vet vem din svärfar är. Det fanns en tid då jag var med i Betel jag också...

Jag höll nästan på att ta skydd i potatisbingen. Skulle jag få en utskällning nu, eller ett föredrag om en kyrkas alla brister. Men inget sådant kom. Hon blev tyst. Orden stockade sig i halsen och ögonen tårades. Hon såg på mig, en åldrad fin gammal dam, och sa: - Det var allt den lyckligaste tiden i mitt liv det. Så vände hon snabbt och gick sin väg. Många lever med minnet av Jesus, från hemmet, söndagsskolan, och ungdomsåren. Ett minne som aldrig blev så mycket mer.

Men också den som kallar sig kristen kan leva sitt liv så. Vi kan leva med minnen av Jesus, minnen av andliga upplevelser och kanske upplevelsen av en kallelse... som egentligen idag har mycket liten påverkan i vardagslivet.

Gudstjänstbesöken kan bli som ett evigt springande upp och nedför förklaringsberget. På söndag möter vi Jesus, men vad betyder det på måndag? Vårt liv med Jesus levs på ett berg någonstans långt borta från resten av livet.

FÖR DET ANDRA: PETRUS KUNDE HA LYFT BLICKEN OCH SETT... INGEN ANNAN UTOM MOSES

Det händer att människor går upp på berget med Jesus och ner från berget med Moses. Kyrkor och samfund har fötts på berget, inför Guds härlighet och i mötet med Jesus, men gått ner från berget med Moses. Många av våra äldre vänner, med livserfarenhet och med klar blick, skulle kunna berätta om att det som föds i den första kärleken ibland stagnerar och förstelnar i lagiskhet. Inte så att Moses skulle stått för lagiskhet, för Bibeln säger att Moses levde i tro, men om lärjungarna bara sett Moses och inte Jesus hade deras tro blivit obalanserad, för man skulle faktiskt kunna säga att Mose stora budskap just var att vi behöver Jesus, en frälsare som hjälper oss när vi inte klarar av att leva upp till alla bud och förväntningar.

Bytet mellan glädjen över Jesus och lagiskhet sker nästan alltid stegvis. Under årets OAS-konferens berättade Hans Weichbrot, inspiratör inom OAS-rörelsen en rolig berättelse om ett spratt några studiekamrater på hans prästseminarium spelat honom. Eftersom både han och hans bästa vän var lite tankspridda ville de ta reda på hur tankspridda de egentligen var. Alltså bröt de sig in på deras rum och börjare byta ut deras kläder. De tog ett par strumpor och bytte dem mot den andres. En t-shirt försvann och byttes ut mot den andres, ett par jeans osv. Successivt byttes deras garderober ut ... utan att någon av dem upptäckte det. Snart gick de omkring i sin bästa väns kläder utan att förstå vad som höll på att hända, till dess vännerna gav upp och berättade allt.

Så byts också lätt det ena efter det andra ut, utan att vi märker det i våra liv. Glädjen byts mot plikten. Kraften byts mot kraven. Kärleken byts mot kärvheten. Förlåtelsen byts mot fördömsen. Relationen byts mot religionen. Det är ett långsamt utbyte. Du kanske inte märker det. Du har gått upp på berget med Jesus, men nu är du på väg ner med Moses.

Om formen blivit viktigare än friheten, om glädjen i ditt liv påminner om den förtorkade krukväxten som inte fick nog med vatten när du var på semester, om du aldrig känner dig tillfreds, om du istället upplever dig fördömd, pressad av din egen synd ... då har du anledning idag att fråga dig själv om det verkligen är Jesus du följer, eller om det kanske är dags att stämma nytt möte med honom. Med honom som ju sa, Joh 8:36: "Om nu Sonen befriar er blir ni verkligen fria."

DET TREDJE SOM KUNDE HA SKETT VAR ATT PETRUS LYFT BLICKEN OCH SETT... INGEN UTOM ELIA

Elia kallades för kraftens profet. Gud uppenbarade sig genom honom, men inte lika rikt, eller helt och fullt, som Gud uppenbarade sig genom Jesus. Elia kom med en uppenbarelse om synd och rättfärdighet och om att göra rätt val. Elia fick göra upp med Baals profeter i Jerusalem. Han fick se eld falla från himlen. Elia är tecken och under, blix och dunder. Tecken och under är viktigt, också i Jesu liv, och i kyrkans liv. Men det är inte allt Gud har att säga om sig själv. Om du bara följer Elia kommer du att förlora balansen.

I Luk 9 berättas om hur Jakob och Johannes kommer till en by i Samarien, tillsammans med Jesus. Men den byn vill inte ta emot dem. Då vänder de sig till Jesus med en fråga, Luk 9:54: "Herre, skall vi kalla ner eld från himlen som förgör dem?"

Tack och lov tyckte inte Jesus att det var en bra idé. Men jag är osäker på hur det hade gått om det varit Elia som fått frågan. Eld från himlen hade ju fungerat på Karmel.

Under och tecken och andliga upplevelser... allt detta är gott, det tillhör kyrkan och det ska sökas, med mycket större iver än vad någon av oss gör idag. Men det ska sökas på rätt sätt. I Matt 16 varnar Jesus de fariséer som kom för att söka efter under och tecken, men som gjorde det med fel attityd. De sökte tecken, men inte Jesus. Vid närmare eftertanke har vi kanske alla mött dem som går ner från berget med Elia. De talar om starka upplevelser och enorma visioner. Men... de får inte till det här med vardagslivet.

Jag märker att dessa människor ofta blir mycket rastlösa. De orkar inte med det vanliga församlingslivet. Det händer ju ingenting i kyrkan. – Ska det inte falla eld från himlen, undrar de? Och visst händer det att Gud gör märkvärdiga under och höjer rösten som på förklaringsberget, men Bibeln visar också på tider där Gud väljer att viska, för att du och jag ska komma närmre för att höra.

Det är skillnad på rastlöshet och förväntan. Den som lever i förväntan lyfter blicken mot Gud och blir uthållig. Den rastlöse riktar blicken mot andra och mot sig själv – och blir otålig. Den som lever i förväntan vilar i Guds kraft. Den rastlöse jäktar och stressar omkring i sin egen kraft.

Den som lever i förväntan drivs av en stilla eld i hjärtats djup. Den rastlöse har sin eld i baken.

Visst ska du be om stora ting, men du måste också förstå en annan andlig princip: man kan inte hoppa över grunden. På samma sätt som du måste börja med grunden när du bygger ett hus, måste du börja med grunden när du bygger ditt liv. Om gåvorna blir viktigare än Givaren... Om andligheten blir viktigare än Anden... Om eld från himlen blir viktigare än Himlen bygger du inte din kristendom från grunden. Visst ska du söka Guds tilltal, men glöm då först inte vad Gud redan har sagt. Det finns grundläggande frågor att ställa till sig själv, som: Har jag ett regelbundet och levande andaktsliv? Studerar jag min Bibel. Har jag gett mig själv till medlemskap i en lokal församling? Är jag med om att ta ekonomiskt ansvar för människor i nöd och för världens evangelisering. Utan detta blir mina böner om eld från himlen skeva och utan grund.

När jag samtalar med äldre vänner, påtagligt ofta från 20 och 30-talets väckelsegeneration ser jag ofta någonting som är mer sällsynt i min egen generation. Där finns en underbar kontinuitet, en förståelse för det grundläggande. Man slarvar inte med kollekten, för Gud ska ha sitt först. Ofta ligger Bibeln på köksbordet, för det är viktigt att leva med Guds ord. Och bönen är självklar. Det är att bygga från grunden.

DET FJÄRDE OCH SISTA SOM INTE HÄNDE DEN HÄR DAGEN MEN SOM KUNDE HA HÄNT ÄR ATT PETRUS LYFT BLICKEN OCH SETT JESUS, ELIA OCH MOSES

Hade inte det varit det bästa.? Tänk att få gå med Jesus, Moses och Elia ner för berget. Nästa gång fariséerna ställde sin fråga till Jesus: - Vad säger Moses om detta?, kunde ju Moses ha svarat själv. Inte hade väl en så stor del av det judiska folket förkastat Jesus om Moses och Elia hade intygat att han var Messias.?

Och kanske är det just där de flesta av oss är idag. Vi vill ha med dem alla nedför berget. Som att det inte räcker med Jesus. Visst tror vi på Jesus. Vi är ju kristna. Svårigheten för oss är väl

att lita på bara Jesus. Visst litar vi på Jesus, men vi litar också på våra pengar och på oss själva. Visst tror vi på Jesus, men det är ibland som vi tror på Jesus lite mer... när den där predikanten predikar än när andra gör det. Visst tror vi på Jesus, men det är ibland som om vi tror lite mer på Jesus i den där kyrkan, än i grannförsamlingen.

Jag berättar ibland en berättelse från min första pastorstjänst. Vi hade kallat en mycket känd evangelist till vår tältkyrka en sommar. Han var känd för att vara använd av Gud, inte minst till helande för sjuka. Och många kom. Tidigt. Tältkyrkan fylldes snabbt till sista plats. Problemet var bara att helandeevangelisten hade blivit sjuk. I avsaknad av bättre predikant fick jag alltså försöka själv. När mötet skulle starta gick Tomas, vår mötesledare fram och förklarade läget för församlingen. Det blev en jobbig reaktion, mildt sagt. Jag kan aldrig glömma hur en och annan blev arg, hur rullstolar rullades ut och hur många gick sin väg. Efteråt dröjde sig eftertankarna kvar länge hos mig, ja än idag. Vem tror vi egentligen på? Handlar inte kristendomen om Jesus? Är han inte värd vårt förtroende? Gör han inte sina under om inte Moses och Elia är med, eller vad de nu heter?

Låt mig nu sist av allt läsa för dig vad som hände den där dagen: **PETRUS HÖJDE BLICKEN OCH DÅ SÅG HAN INGEN UTOM JESUS "INGEN UTOM JESUS..."**

Och Petrus lärde läxan väl. Någon tid senare, efter Jesu himmelfärd, ställdes han till svars inför den unga kyrkans motståndare. Man ville förbjuda Petrus att predika om Jesus, men Petrus svarar, Apg 4:12: "Hos ingen annan finns frälsningen, och ingenstans bland människor under himlen finns något annat namn som kan rädda oss."

Detta utlöste den första stora förföljelsen i historien mot den kristna kyrkan. Förkunnelsen om att "... ingenstans bland människor under himlen finns något annat namn som kan rädda oss." Kyrkans första strid blir också hennes sista. Tron på Gud är väl inte särskilt kontroversiell. I ett civiliserat samhälle får man tro på vad man vill... och man slipper att tro på det man inte vill. Det kontroversiella ligger i orden: Bara Jesus. Men den bekännelsen har sina rötter i Jesu egna ord, Joh 14:6: " Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig."

Vem han är, och vad det är att följa honom kan inte besvaras här på några korta minuter. Jag ber att få återvända till den frågan, som min stora återkommande fråga resten av det här året. Paulus skrev till kyrkan i Korinth, 1 Kor 2:1-5: "När jag kom till er, bröder, var det inte med förkrossande vältalighet och vishet jag förkunnade Guds hemlighet för er. Det enda jag ville veta av när jag var hos er, det var Jesus Kristus, den korsfäste Kristus. Jag var svag och rädd och full av ängslan när jag uppträdde inför er. Mitt tal och min förkunnelse övertygade inte med vishet utan bevisade med ande och kraft; er tro skulle inte vila på mänsklig vishet utan på Guds kraft."

Vår familj har gått igenom, och går fortfarande igenom, den svåraste tiden i våra liv. Sorgen efter vår son Johan har ställt mycket på huvudet och allt på sin spets. Men Maria och jag är beslutsamma att stå kvar i tjänsten. Insatsen är höjd. Kostnaden har blivit större än vad vi ville tro. Men därmed är också alla broar brända. Vi vill ge våra liv för att människor i den här staden ska få möta Gud. Men jag känner mig allt annat än stark och stursk när jag säger detta. Jag känner mig, som Paulus, svag, rädd och full av ängslan, och som Paulus flyr jag till Jesus. Jag har frågat efter hoppet. Hoppet för min familj, hoppet för vår församling och hoppet för människor i vår tid... och jag ser ingen utom Jesus.

Jag ska snart avsluta min predikan med att försöka sammanfatta vad jag tror är några konkreta tilltal till dig som enskild individ i den här berättelsen. Därefter ska jag försöka sammanfatta vad jag tror är det konkreta tilltalet till oss som kyrka.

Men först, låt oss dröja vid Petrus sida. Vi lyfter blicken och ser... ingen utom Jesus.

Jag tycker mycket om att vara tillsammans med människor som utvecklat en mogen tro. Då märker jag att den mogna tron inte blir mer och mer komplicerad. Den mogna tron tycks bli allt mindre komplicerad. Det är som när man vaskar guld. Det blir mindre och mindre kvar i vaskpannan. Mindre grus men mer guld.

Jag besökte Hildur. På väg förbi hennes boende fick jag ett infall, stannade bilen och sprang in. Vi talade en stund. Hon var mycket trött. Jag föreslog en bönestund och bad själv en lång, komplicerad bön, som jag knappt själv förstod. Så blev det Hildurs tur. Orden kom sakta och var få: - Tack Jesus för att du älskar mig. Mina ord hade fladdrat omkring som en fjärl i stormen. Hildurs ord hade rötter i en livslång relation. Livet hade beskurit henne väl. Nu var det hon och Jesus... så oerhört vackert det var.

AVSLUTNING

Detta är vad jag tror är det konkreta tilltalet till dig som enskild individ genom den här berättelsen:

Första söndagen såg vi på vad människor sa om Jesus, och vi tänkte vidare omkring vad man säger idag. Så ställer Jesus frågan till lärjungarna: Och ni, vad säger ni?

Detta är också textens fråga till oss. Det är tid att tänka till och tänka klart. Att studera Bibeln och reflektera igenom sin egen tro. Kanske kan du då få hjälp av t.ex. en Alphakurs, men också genom goda samtal och bra böcker.

Berättelsen om Jesus och lärjungarna på förklaringsberget börjar med orden om att Jesus tog med sig Petrus, Jakob och Johannes upp på ett högt berg.

För några av oss blir just de orden de som träffar oss tydligast. Kanske har du hört Guds kallelse att gå med Jesus upp på berget? Är det så att han kallar dig just nu in i en djupare relation med sig själv?

Vi har också sett på hur Petrus ville börja bygga hyddor. Men Jesus ville inte bygga hyddor på berget. Jesus ville bygga sin kyrka i världen och Guds rike i människors liv. Det ger oss anledning att fråga vad vi bygger på just nu? Bygger du just nu på vad Jesus också bygger? Är du med om att bygga Guds kyrka i världen och Guds rike i människors liv?

Och idag har jag talat om hur det kunde ha varit för lärjungarna på berget, och hur det ibland är för oss.

De kunde ha sett... ingen alls. Om Jesus mest är ett minne för dig är det både dags och fullt möjligt att stämma nytt möte med honom.

De kunde ha sett Moses. Har du svårt med fördömelse, känner du dig aldrig frimodig och glad i din tro, är det dags att stämma nytt möte med Jesus.

Är du intresserad av under och tecken och av att höra Guds röst? Det är bra, men när du söker Guds tilltal, glöm då inte bort vad han redan sagt dig. Läs hans ord. Ta tid för enskild bön. Se till att du är med om att bygga, inte en egen liten hydda, men hans församling i världen.

Så några ord om vad jag tror är det konkreta tilltalet till oss som kyrka genom texten:

Först: I en tid där det talas om Jesus ska vi ta tillfället att delta i samtalen. Men kunskapen om tro och teologi är alldeles för grund. Fil 2:12: ”Därför, mina kära, ni som alltid har varit lydiga: arbeta med fruktan och bävan på er frälsning..., skrev Paulus till kyrkan i Filippi. Vi behöver fördjupa oss både i läran och erfarenheten omkring vem Jesus är.

Jag tror också att Guds Ande kallar oss in i ett djupare böneliv. Jag vet inte hur formerna för detta bör se ut, men varför inte börja i de former som redan finns. Morgonbönen passar några. Husgrupperna passar fler. De gemensamma bönetillfällena sista söndagen varje månaden kommer att fortsätta och är också mycket viktiga.

Jag tror slutligen också att Gud vill fördjupa vår tillbedjan. Då talar jag inte om vilka former den bör ha. Du kan sjunga vilka sånger du vill, och du kan helt låta bli att sjunga, men ändå tillbe. Några bibelverser har återkommit flera gånger de senaste veckorna:

”Böj er alltså under Gud. Stå emot djävulen, och han skall fly för er.” (Jak 4:7)

”Böj er alltså ödmjukt under Guds starka hand, så att han upphöjer er när tiden är inne...” (1 Pet 5:6)

- Böj er alltså under Gud. Det är ett uttryck för ödmjukhet och tillbedjan. När Petrus hörde Gud tala slutade han själv att tala. Han tystnade och lyssnade. Han böjde sig. Då rörde Jesus vid honom och reste honom upp.

Jag tror att det är en profetisk bild för vad Gud vill göra i sin kyrka idag. När vi böjer oss för Gud skriver Jakob att ondskan ska fly. Däri ligger församlingens auktoritet.

När vi böjer oss för Gud säger Petrus att Gud ska resa oss upp, när tiden är inne. Lyssna: Jag tror att Gud vill göra någonting nytt ibland oss. Vi kan säga nej, d.v.s. inte gå med Jesus upp på det där berget. Vi kan välja att slå oss till ro nere i dalen, nöjda med att ha det som det är, eller åtminstone inte beredda att betala ett pris för den förändring vi vill se. Men jag tror att Gud, just nu, i vårt möte med den här bibeltexten, kallar dig, men också oss tillsammans, att träda närmre Gud för att få se mer av vem han är, mer av Guds kraft, mer av förvandlade människoliv osv. Där står vi nu, inför en ytterst utmanande bibeltext, men framförallt inför en mycket, mycket uppmuntrande bibeltext. Låt oss be.